

Handledarinformation inför handledning på TYK termin 1 Vårterminen 2024

Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet
Läkarprogrammet

Innehållsförteckning

Praktisk information	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt med kursledningen • Om TYK • Datum för handledning VT 2024 • När kommer listan med mina studenter • Närvaro/Frånvaroinformation • Likabehandling och jämställdhet - vart vänder sig studenten • Info om ersättning • Utdrag ur belastningsregistret	Sid 3-5
Studenternas förkunskaper och mål för VFU T1	<ul style="list-style-type: none"> • Studenternas förkunskaper • Översiktschema läkarutbildningen 12 terminer	6
EPA	<ul style="list-style-type: none"> • Vad är EPA? • Vilka EPA-mål finns på T1? • Praktisk hantering	7-8
Viktigt att tänka på som handledare	<ul style="list-style-type: none"> • Viktigt att tänka på inför och under handledningen • Dag 1 – Introduktion	9
Exempel på schema	<ul style="list-style-type: none"> • Exempel på VFU-schema för TYK T1	10

Kontakt

För samtliga studentärenden på TYK T1 gäller e-postadress: TYK@allmed.gu.se

Nedan finns personliga mailadresser, men observera att de inte alltid läses lika ofta som TYK-mailen.

Namn	Mail
Dominique Hange Kursdelsansvarig	dominique.hange@allmed.gu.se
Maria Waller Kursdelsledare	maria.waller@gu.se
Bernhard von Below Biträdande kursdelsledare	bernhard.von.below@gu.se
Helen Borgkvist Studieadministratör	helen.borgkvist@allmed.gu.se

Om TYK

Då nya läkarprogrammet är uppdelat i terminskurser, är TYK inte längre en egen kurs utan en "delkurs" på termin 1. Därav benämningen delkurs. Övergripande mål för TYK finns i terminens [kursplan](#): Vår ambition med kursdelen TYK är: "Att tidigt i utbildningen introducera studenterna i läkarrollen och i sjukvårdsarbetet med syfte att därigenom få kunskap, färdigheter och inspiration för ett framtida läkaryrke och motivation för teoretiska studier".

Datum för handledning vårterminen 2024:

Torsdag 29 februari

Tisdag 19 mars

Fredag 19 april

Återträff för handledare (ej för studenter): torsdag 16 maj, 13.00-16.00. Återträffen rekommenderas starkt men är ej obligatorisk.

När kommer listan med mina studenter?

Gruppindelning med namn på studenterna mailas till handledaren i **vecka 8**.

På listan är gruppens kontaktperson den student som är fetmarkerad och vars kontaktuppgifter finns med. Detta är studenternas första VFU (VerksamhetsFörlagd Utbildning) på läkarprogrammet och ni som handledare förväntas därför ta kontakt med studenterna via kontaktpersonen.

Närvaro:

Studenterna informeras om att all VFU är obligatorisk. Efter avslutad placering kommer du som handledare att få ett mail av studieadministratör Helen Borgkvist angående närvaro för alla studenter under VFU.

Frånvaro:

Om du som handledare måste ställa in en VFU-dag önskar vi att du tillsammans med studentgruppen planerar in en ersättande VFU-dag under terminen istället.

Om någon student missar mer än en halv VFU-dag måste studenten ta igen detta för att få godkänd placering. Det bästa är om det är möjligt för er att ordna så att studenten kan komma till er en annan dag under terminen, och "gå med" på vanlig mottagning (vi kräver ej att ni avsätter särskild tid för detta). Om detta ej är möjligt, hänvisa studenten att ta kontakt med oss i kursdelsledningen.

Likabehandling och jämställdhet - vart vänder sig studenten

I första hand vänder sig studenten till kursdelsledningen på mejl eller telefon.

Info om ersättning för handledning

Du som handledare på offentlig vårdcentral behöver inte fylla i eller lämna någon blankett.

Offentliga vårdcentraler inom VG regionen får överföring direkt till sitt ansvar.

Privata vårdcentraler och offentliga utanför VG-regionen skickar en faktura enligt betalningsunderlag som skickas till handledaren på mail efter fullföljt uppdrag.

Utdrag ur belastningsregistret

Om din chef begär att studenterna skall visa upp utdrag ur belastningsregistret inför sin VFU skall du veta, att vi i kursdelsledningen har informerat studenterna om att de skall vara beredda att visa upp ett sådant utdrag. Utdraget gäller ett år och kuvertet som utdraget ligger i när de får det från Polismyndigheten behöver inte vara öppnat.

Studenternas förkunskaper

Studenterna har alldeles nyss börjat på läkarprogrammet. De har genomfört seminarium och godkända quiz inom tystnadsplikt, hygien och akademisk hederlighet innan de kommer ut på VFU.

Översiktschema nya läkarutbildningen 12 terminer

Nya läkarprogrammet är 6-årigt och legitimationsgrundande.

Termin	Ingående ämnen (översiktligt)
1-Basvetenskap och tidig yrkeskontakt 1	Biokemi, cellbiologi, histologi, anatomi och TYK
2-Basvetenskap och tidig yrkeskontakt 2	Fysiologi, cellbiologi, immunologi och TYK
3-Basvetenskap och klinisk introduktion 1	Klinisk anatomi, radiologi, utvecklingsbiologi, cellbiologi och konsultationskunskap
4-Basvetenskap och klinisk introduktion 2	Patologi, genetik, farmakologi och konsultationskunskap
5-Klinisk teori och praktik 1	Infektionssjukdomar, immunologi, mikrobiologi, allergologi, venereologi samt reumatologi.
6-Klinisk teori och praktik 2	Allmän internmedicin, akutmedicin, allmänmedicin, klinisk farmakologi, klinisk kemi, klinisk fysiologi, samt radiologi/strålskydd.
7-Klinisk teori och praktik 3	Kirurgi, ortopedi, urologi, anesthesiologi med intensivvård, radiologi/strålskydd samt onkologi.
8-Klinisk teori och praktik 4	Klinisk neuroanatomi samt psykiatri, neurologi, öron-näsahalssjukdomar och oftalmologi.
9-Klinisk teori och praktik 5	Barnmedicin, -kirurgi och -ortopedi, barn- och ungdomspsykiatri, gynekologi, repro. och obstetrik, klinisk genetik samt dermatologi.
10-Examensarbete och global hälsa	Examensarbete och global hälsa
11-Professionell tillämpning och fördjupning 1	Samhällsmedicin (inkl allmänmedicin), geriatrik och radiologi samt klinisk praktik på sjukhus och valbar kurs
12-Professionell tillämpning och fördjupning 2	Allmänmedicin, akutsjukvård, geriatrik, fördjupad utbildning inom radiologi samt klinisk praktik i primärvård och valbar klinisk placering

Vad är EPA?

EPA står för *Entrustable Professional Activities* och är ett ramverk för lärande under verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Professional Activities = yrkesspecifika arbetsuppgifter.

Entrustable = anförtrodd, befogenhet att utföra självständigt först efter uppvisad förmåga att i praktiken utföra och ta ansvar för aktiviteten på ett patientsäkert sätt.

Sammanfattningsvis innebär EPA **Vanliga arbetsuppgifter** som en nylegitimerad läkare anförtros att utföra självständigt första dagen på jobbet.

Du som är klinisk handledare kommer att använda dig av EPA när du handleder läkarstudenter på det 6-åriga legitimationsgrundande läkarprogrammet.

Studenterna skall vid flera tillfällen under programmet utföra ett antal yrkesspecifika arbetsuppgifter (EPA) för att uppnå den självständighetsnivå som en nylegitimerad läkare behöver för att kunna anförtros att utföra uppgiften självständigt första dagen på jobbet.

EPA på TYK T1 – vad skall studenterna träna?

Under VFU på TYK T1 krävs ett utfört EPA-mål, nämligen EPA 1:1: Initiera anamnes med öppen fråga. **Detta utförs EN gång under någon av de tre VFU-dagarna!**

OBS! På TYK T1 krävs lägsta självständighetsnivån (1) för EPA 1:1, se nedan. Det räcker alltså att studenten är *aktiv observatör*, när handledare utför EPA (initierar anamnes med öppen fråga, enligt ovan).

Observationsskala
1. Studenten var aktiv observatör när jag utförde aktiviteten
2. Studenten utförde aktiviteten tillsammans med mig
3. Studenten utförde aktiviteten, jag var med och kompletterade (<i>reaktivt</i>)
4. Studenten utförde aktiviteten, jag var med och behövde inte komplettera (<i>direkt observation</i>)
5. Studenten utförde aktiviteten, jag var i närheten och kompletterade (<i>indirekt observation</i>)
6. Studenten utförde aktiviteten, jag var i närheten och behövde inte komplettera (<i>indirekt observation</i>)
Kommentar: Vad ska studenten göra för att öka sin självständighet?
Studentens plan för att uppnå detta:

Så här ser studenternas information ut:

Under placeringen på TYK kommer du att få vara med när din handledare eller annan läkare samtalar med patienter. Inom ramen för EPA på denna kursdel skall du observera och reflektera över hur ett patientsamtal kan inledas.

För att stimulera till "aktiv observation" finns här förslag på frågor du kan fundera över:

Hur inledde läkaren samtalet?

Inledde läkaren med öppen invitation?

Vad kom fram av den öppna invitationen?

Hur vill du själv inleda din nästa konsultation?

Praktisk hantering av EPA för TYK-handledaren:

Du som handledare behöver ej förbereda några papper eller liknande för detta, utan signerar via en webbsida ORZONE, som studenterna ansvarar för att logga in på och ha med sig till praktiken i smartphone eller motsvarande.

Så går du tillväga för att dokumentera EPA:

1. Du ber studenten sammanfatta den feedback du gett (om tillämpligt).
2. Studenten formulerar egen plan för fortsatt utveckling (om tillämpligt).
3. Du läser igenom och korrigerar vid behov samt graderar studentens självständighetsnivå (på TYK T1 krävs nivå 1 för godkänt, och studenten vinner inga fördelar genom att ni fyller i flera gånger eller högre nivåer även om det förstås är möjligt).
4. Du eller studenten fyller i din roll: **Supervisor**
5. När allt är klart lägger du eller studenten in **din mailadress**
6. Studenten signerar på **Sign**
7. Du trycker på **Submit**. Först då registreras och sparas observationen.

För att gå metodutbildning i EPA se information i pp från utbildningsdagen.

Viktigt att tänka på som handledare

Innan handledningen:

- Informera all personal på din vårdcentral om att det kommer läkarstudenter och att de är i början av sin utbildning.
- Se över klädförrådet, studenterna ska byta arbetskläder dagligen.
- Fundera över hur patienterna ska bokas och av vem. Boka inte allt för komplicerade patienter, studenterna är helt prekliniska, det rent medicinska är mindre relevant för dem och som handledare måste du kunna hjälpa patienten på begränsad tid efteråt. **Det viktigaste är att patienterna på förhand känner till och har godkänt att träffa läkarstudenter.**
- Fundera på var det skulle vara lämpligt för ena halvan (2 studenter) av gruppen att vara, när du har patient med andra halvan (2 studenter) av gruppen. Kanske finns en fysioterapeut som har ett nybesök som en eller två studenter kan vara med på? Dsk-mottagning, BVC, usk-mottagning, lab? Annan läkarkollega? Fråga några kollegor som kan tänkas ta hand om studenterna vid något/några tillfällen.

En vecka innan, **ta kontakt** med dina studenter genom att t.ex. skicka mejl eller sms till kontaktstudenten vars namn vi markerat med tjock text på VFU-listan. Informera om när och var ni ska ses första dagen. Tipsa om transportmedel, luncher, inneskor eller annat de ska ta med. Hur ska studenterna meddela eventuell sjukdom?

Dag 1 - Introduktion

1. Möte i entrén. Klädbyte. Se till att alla har eller får namnskyltar.
2. **Presentation i gruppen:** Ev tidigare erfarenhet av vård/omsorg. Tankar, oro och önskningsgällande VFU-dagarna? Här gäller det att skapa ett tryggt klimat i gruppen. Ni skall bestämma vilka "regler" ni har i gruppen: mobiltelefoner, tystnadsplikt, hygienregler, komma i tid, lyssna på alla, höra av sig vid sjukdom eller annan anledning till frånvaro.
3. Betona **sekretessaspekten** (gäller både gentemot patienter och medstudenter i gruppen). Inget får föras vidare, varken till kursare, personalen, främmande på bussen etc.
4. Berätta om **handledningens upplägg**, t.ex. att du ställer många frågor för att stimulera inläring. Överenskom en avsatt tid för **reflektion och frågor** vid dagens slut.
5. Repetera VC-praktikens **deltmål**, bland annat att få en introduktion till läkarrollen och sjukvården, kunna uppvisa ett professionellt förhållningsätt gentemot anhöriga, patienter, vårdpersonal, kunna följa basala hygienrutiner, kunna redogöra för tystnadsplikt i praktiken och de läkaretiska reglernas betydelse för patient-läkarrelationen.
6. Visa **runt på vårdcentralen**. Presentera andra yrkesgrupper, visa ex "patientens väg"-receptionen, sköterske/läkar-mottagningar, lab etc.

Exempel på VFU-schema för TYK T1

Studenternas arbetstid är 6 timmar, **inklusive** lunch, i detta fall förlagt mellan 9-15. (I samråd med studenterna kan ni förlägga arbetstiden valfritt och betänk att studenterna ibland har lång restid)

9-10: Kaffe och samling, alla 4 studenterna + handledaren.

10-11: Dag 1: Längre presentation, rundvandring.

Dag 2 och 3: Patientmöte i halvgrupp.

11-12: Patientmöte i halvgrupp.

12-13: Lunch.

13-14: Patientmöte i halvgrupp.

14-15: Kaffe och samling, alla 4 studenterna. Diskussion, reflektion.